

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistištvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistištvo je v Franciškanski ulici št. 8. Dopis se pošilja uredništvu, naročnina upravnistištvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaščenju popust. Za odgovor se priloži znamko.

† Lev Tolstoj.

Tolstoj je umrl. Tako je izpregovoril cel kulturni svet, ko je prišel telegram iz Astapova, in k besedam se je pripojila tiha misel — umrl je eden največjih ljudi današnjega sveta. Ni nas presenetila novica, kajti slutili smo jo lahko po vsem, kar se je dogodilo v zadnjih dneh. Godilo se je Tolstemu, kakor vsem velikim ljudem sedanjega sveta: časopisi so oznanjali njegovo smrt že par dni prej, nego je umrl, ne ker so mu želeli smrti, ampak ker so jo pričakovali. In zdi se nam, da jo je pričakoval Tolstoj sam. Mislil na njo ga je privela do tega, da je zapustil svojo Jasno Poljano in je hotel doživeti svoje dni v miru in v resnici. Kaže se v vsem neka ironija usode, da ga je prehitela smrt predno je mogel uresničiti svoj življenjski ideal. In zdaj je torej v resnici umrl: ne le, da je resnično umrl, ampak umrl je v resnici, na poti, ko je hotel živeti v resnici po svojih naukih in to je pomenilo njemu resnično živeti. Tudi trinajski apostol je šel pot trpljenja, sladkega in dobrovoljnega, ker je hotel dokazati resničnost evangelija.

Zdi se nam odveč pisati o veliki nadomestljivi izgubi, ki je doletela ruski narod. Takih besedi se radi poslušujejo nekrologi. Tudi se nam zdi brez pomena poročati, da je Gorki na otoku Capri omedlel, ko je izvedel o smrti, in da je ob smrtni postelji žena omedlela. To so ob tej smrti nepotrebne senzacionalne vesti. Tolstemu smrt ni bila strašna, pojmoval je globoko življenje in smrt. „Pravičnemu smrt ni težka“, pravi Pismo in kdo je bil v našem modernem življenju pravičnejši? Saj je bilo Tolstemu celo življenje boj za resnico in pravico. In ta boj Tolstega je bil tak, da ž njim ni umrl. Tolstoj je tako uresničil sebe in svoje nazore v knjigi in v življenju, da se nam njegova smrt ne zdi, kakor smrt, ampak kot apoteozo njegovega življenja in dela. Nihče ni prijatelj smrti in v milijonih src je ležala tiha želja, da bi bilo dano velikemu učniku današnjega sveta preživeti mirne dni v samoti in miru, kakor si je izvolil. Toda telesne sile velikega duha so bile izčrpane, duh je že skoraj podlegel oslabelemu telesu in po zakonih narave je sledila smrt. Sledila je naravno, kakor je bilo naravno vse v njegovem življenju.

V resnici je Tolstoj s svojo osebo imel mnogo upliva. Ne enkrat je pozval rusko vladu, ki je preganjala one, ki so hoteli v življenju uveljaviti njegove nauke, naj poseže po njem, ki te nauke uči, ne po onih njegovih učencih, ki jih izpolnjujejo. Toda vlada si ni upala storiti koraka proti Tolstemu. Cel svet bi bil protestiral proti temu. Oseba Tolstega je bila važna, kajti tisoči in tisoči so se obračali do njega pismeno in ustmeno. In on je odgovarjal vsem v vseh slučajih, kajti mogel je vsem odgovoriti. „Ljubi bližnjega, kakor samega sebe,“

in „Ne uničuj zlo z zlim“ ta dva stavka, ki jih je Tolstoj našel v evangeliju, sta tvorila podlago njegovemu nauku in življenju, v njih je razrešil vsa svetovna in življenska vprašanja in z njima je odgovarjal vsem, ki so pri njem iskali nasvetov in tolažbe. Jasna Poljana je postala prva moderna božja pot, kamor so se obračale oči celega sveta, kamor je hitelo nešteto romarjev.

Ves svet je slišal glasove s Jasne Poljane, in mnogi so jih ponavljali. Zato je bila važna oseba Tolstega, danes je prazna Jasna Poljana, kakor bi bilo prazno prerokišče, ko bi odšel prerok, kakor bi bilo prazno svetišče, če bi izginil bog. Toda Tolstoj je bil zoper češčenje svoje osebe, bil je proti osebnemu kultu. „Ne jaz, ampak nauk,“ tako je govoril „resnica ni samo v meni, resnica je v vas vseh; tam jo iščite in jo bodele našli. Kraljestvo božje je v vas,“ je klical vsem narodom, celemu človeštvu: „izražena pa je v evangeliju, ki vam da odgovor na vse.“ Zato je bil Tolstoj zoper oboževanje svoje osebe, posebno pa je bil zoper one kramarje, ki so hoteli delati kupčijo z njegovo osebo. Da, pred svojimi oboževalci in pred kramarji je Tolstoj pobegnil z Jasne Poljane, kakor da bi jim hotel reči: „Ne iščite in ne glejte učnika, ampak njegov nauk; ta nauk pa ni moj, ampak je last nas vseh: globoko v srcu nam živi, mi pa ga ne vidimo in ne slišimo, ker nas moti blesk in šum sveta.“ Toda Jasna Poljana se je pokrila, ljudje so zagrenili življenje samotnemu učniku. Kakor se je Kristus odtegnil množicam, tako je odšel Tolstoj in je pisal: Ne iščite me. Čutim potrebo, da se oddaljim šumu in nemiru življenja. Večni poseti, stalni gostje in prosilci, zastopniki raznih kinematografskih in gramofonskih družb, ki v pravem pomenu besede oblegajo Jasno Poljano, so mi popolnoma otrovali življenje. Moram se zdraviti od tega večnega nepokoja. Treba je miru za mojo dušo, kakor za moje telo, ki živi že 82 let v tej solzni dolini. 30 let sem vzdrževal življensko laž v razkošju in obilju. Sedaj imam dovolj. Hočem končati svoje slabo življenje v oddaljenosti in v samoti. Toda predno je mogel dospeti v samoto in mir, se je spustil svet za njim in kakor da se je temu svetu pridružila tudi smrt, ki ga je ustavila na poti: Ne, ne v samoto in mir, ne v tihoto in pozabljenje, ti spadaš na Jasno Poljano, tam bodi ljudstvu in narodom učnik: Kaj bi bil danes svet brez Jasne Poljane, kaj bi bila Jasna Poljana brez Tebe? “

Prepeljali bodo Tolstega na Jasno Poljano in ga bodo tam pokopali. Bajе si je sam izbral mesto, za svoj grob tam, kjer se je igral v mladosti. Ampak grob na Jasni Poljani ne bo grob, ampak kakor da bo živa beseda. Govoril bo iz njega nauk, ki ima v sebi živo življenje, nauk resnice in pravice, nauk ljubezni.

Pogosto so očitali Tolstemu, da so njegovi nauki utopistični, nemogoči v življenju, da bi provzročili zlo, ker bi hudobni ljudje zmagali nad dobrimi. Tolstoj pa je rekel: Nečem, da bi se takoj izvršili in da bi se na mah vse izpremenilo na svetu: eno je potrebno: da svet prizna, da so ti nauki pravi in resnični, da je v njih sreča človeštva. In res o tem ni mogel nihče dvomiti, moramo mu priznati, da ima prav, tudi če v življenju živimo drugače. Tolstoj je dal človeštvu krasen nauk, ki blažilno upliva na razdvojene moderne duše in kaže pot bodočnosti razburjenemu svetu, ki je v svoji zaslepljenosti pozabil na evangelij.

Značilno je ime Jasna Poljana in odgovarja nauku, ki je prišel od tam. Ako bo človeštvo kolikor mogoče izpolnjevalo ta nauk, razširila se bo Jasna Poljana in nje sreča čez cel svet, zavlada bo ljubezen, resnica in pravica.

Toda dogodilo bi se morda, kakor se je dogodilo Tolstemu, da bi se moral ta svet umakniti pred onim, ki bi s tem delal kupčijo. In, ali ni že danes na svetu tako? Laž in prevara in kupčija. In zoper to je šel Tolstoj v boj; toda predno je bilo mogoče izpremeniti zunanje razmere, v katerih živi današnje človeštvo, je bilo treba izpremeniti notranjega človeka, rešiti ga zmot in predsodkov ter mu odkriti resnico v njem samem. Iz te resnice bi sledilo vse drugo. S svojim naukom je prišel Tolstoj v konflikt s cerkveno in državno silo: prva trdi, da ima resnico, druga da ima pravico. Tolstoj pa je trdil, da imajo resnico in pravico vsi ljudje, ker nosijo v sebi zakon božji. Pomen Tolstega za cel svet leži v tem, da je ta nauk razvil, da ga je utemeljil v evangeliju in dokazal njegovo resničnost, še večji pomen pa mu daje doslednost, s katero je ta nauk oznanjeval in izpolnjeval. Zato je cel svet s spoštovanjem gledal na Jasno Poljano in je rad slišal nauke, ki jih je glasil veliki mislec. Dasi jih niso mnogi izpolnjevali, so jih mnogi priznavali, in to je ono, kar je hotel Tolstoj doseči: Tolstoj je bil toliko srečen, da so že v življenju njegovi nauki dobili priznanje, ki ga je deležen malokateri iz velikih mislecev sveta. To pa tudi prča o globokosti in resničnosti njegovih naukov.

* * *

Lev Nikolajevič Tolstoj je bil rojen l. 1828. Svojo mladost je popisal v krasni trilogiji: „Otročja, deška in mladeniška doba“ l. 1852., s čimer je takoj vzbudil pozornost na svoj talent. Studiral je jus in filozofijo, nazadnje pa je vstopil v vojsko in se je udeležil vojne l. 1856, ki jo je popisal v trilogiji „Sevastopol“. Že tu se počenja oglašati oni nazori, ki so potem postali njegov življenski nauk. L. 1862. se je Tolstoj oženil in se je ustanovil na posestvu svojih dedov na Jasni Poljani. Tu so sledila njegova največja dela: Družinska

sreča, Ana Karenina, Vojna in mir. S temi deli je dosegel svetovno slavo. Poleg pisateljstva se je pečal tudi z vzgojo ljudstva, odprl je svojo šolo za kmete na Jasni Poljani, učil je v nji sam in njegova žena in je izdajal tudi „vzgojeslovni“ list, s katerim je hotel vplivati na vzgojo v Rusiji sploh. L. 1870. se je naenkrat začel v vsej Evropi glas, da je Tolstoj zblaznil. Slavni pisatelj se je odrekel veselemu življenju, oblekel je narodno obleko, šel je na polje, kjer je sam oral in delal. Izvršila se je velika izprememba. Tolstoj je spoznal, da vse njegovo gorje in beda sveta izhajata od tod, ker je človeštvo pozabilo na evangelij. Hotel je torej postati učenik človeštva ter mu dati zgled srečnega življenja. Izdal je nešteto manjših spisov o svojem nauku: Štiri evangeliji, Kraljestvo božje v vas, Moja vera, Moja izpoved itd. Bil je to boj proti vladi, proti cerkvi, proti militarizmu, proti kapitalizmu, pa tudi proti vsem, ki delajo nasilje. Zadnje delo te vrste je: „Zakon nasilja in zakon ljubezni.“ Svoje nazore je Tolstoj pokazal v zadnjem svojem velikem delu Vstajenje, ki je vsem znano. Pričakovalo se je od njega novih del. Pisal je neprestano in njegova dela napolnijo nekoliko debelih zvezkov. Stal je v zvezi s celim svetom, njegova korespondenca je bila ogromna, enako njegov pregled. Sestavil je delo „Krog čitva“, ki je nekak dnevnik za modernega človeka, obsega namreč važne izreke vseh velikih mož. Zadnja leta je Tolstoj bolehal in se ni moglo od njega pričakovati večjih del. Mnogo pa je ostalo nedokončanega. Vkljub svoji boleznij je zasledoval važne dogodke in se je oglašal v javnosti s svojo oddolčno besedo k važnim vprašanjem. Letos je imel dobiti Noblovo ceno, a jo je odklonil. — Pred tednom je prišla vest, da je odšel z Jasne Poljane. Umrl je na poti v samoto, ki si jo je želel. Njegove zadnje besede so bile: Nad milijone ljudi... Nad milijone ljudi je šel njegov duh in ostane med milijoni. Umrl je svetoven človek.

Splošni pregled.

Po češko-nemških pogajanjih.

Češki poslanci vseh strank so izdali epilog k praškim pogajanjem, kjer češki javnosti in nemškimi poslancem pojasnjuje svoje stališče, ki so ga zavzemali v pogajanjih. V izjavi kažejo na krivice, ki se gode češkemu narodu v njegovi lastni domovini, kjer nimajo niti v dež zboru niti v dež svetu večine in v vladi sploh niso zastopani. Zahteve Čehov so bile minimalne, popustili so do skrajnosti. Ako torej pogajanja niso imela uspeha, ni to njih krivda. Izražajo pa upanje, da se bodo pogajanja prej ali slej nadaljevala in da bo skupni boj družil vse stranke tako, kakor

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[163]

Ko je bil že blizu ograje, se mu je zazdelo, da hodi nekdo za njim. Naglo se je obrnil. Zares, nekdo mu je sledil.

In ta nekdo niti ni mislil na to, da bi se skril. Ragastens je videl njegovo visoko postavo plavati v mraku. Urno je skočil za neko drevo ter počakal, da bi šel človek mimo.

Toda on ni šel mimo; ... Obstal je pred drevesom, stopil okrog debela in se ustavil pred Ragastensom.

„Knez Manfredi!“ je zamrmral vitez, in v glavi se mu je zavrtelo.

Starec je prekrizal roke in rahlo sklonil svojo visoko postavo; njegove oči so temno plamenele. Ragastens je je takoj spoznal, da vé vse!

Ves poražen od groze — ne zaradi sebe, nego zaradi Beatrice! — je napel vse moči, da zbere svoje misli.

„Knez ...“ je izpregovoril.

„Niti besede!“ je dejal starec s tako izpremenjenim glasom, da ga je Ragastens jedva spoznal. „Vse sem videl, vse sem slišal. Spričo strašne nesreče, ki me zadeva, se zahvalite Bogu, da ohranjam hladno kri in da vas ne ubijem tu na mestu kakor psa, ker nočem škandala in madeža na svojem neomadeževanem imenu! Jutri ... pri meni doma ... vas pričakujem ...“

„Pridem, knez!“ je dejal Ragastens, ki so mu kneževe besede mahoma vrnile mir.

„Na to računam, gospod — ako vam ostaja le še iskrica časti in poštenja!“

„Pridem!“ je ponovil Ragastens ponosno.

S široko gesto je pozdravil kneza. In nato se je brez opreznosti, ki je bila zdaj nepotrebna, krenil naravnost proti ograji ter se zavihljal na drugo stran. Kmalu je bil spet doma.

Tu pa, v molčeči samoti, se mu je šele jasno razodela vsa strašnost položaja. Iz tega položaja ni poznal izhoda. Biti se s knezom Manfredi! ... Ubili ga! ... Kaj še! Ali bi mogel storiti kaj takega? Manfredi je bil star dvainšedemdeset let. In vrhu tega — ubiti kneza je bilo isto, kakor odreči se Primaveri na veke.

Kaj torej? ... On je slutil samo eno, strašno možnost: knez Manfredi ga ima pravico ubiti; knez ga bo ubil! ... In Ragastens je bil prav zdaj šele spoznal, kaj se pravi živeti!

Ta noč mu je bila strašna. Do jutra je izmišljal rešitve, a druga za drugo se je rušila v prah. Dan je napočil, ne da bi mu bilo prišlo kaj zadovoljivega na um. Sklenil pa je obvestiti kneginjo Beatrice, preden pojde k Manfrediju.

Toda ko je prišel v palačo Alma, je zaman begal po hodnikih in dvoranah, kjer je običajno srečaval Primavero: nikjer je ni mogel najti. V smrtnem nemiru se je velel prijaviti knezu Manfredi, češ, da je v palači, njemu na razpolago in v pričakovanju njegovih ukrepov. Toda odgovorili so mu, da je knez Manfredi v tajnem zborovanju, Ragastens je moral čakati.

Okrog poldneva se je razvedelo, da ne bo nikakih avdienc, in razširila se je vest, da je knez Manfredi nevarno bolan. Obenem pa je prišel k Ragastensu eden izmed kneževih slug.

„Moj gospodar,“ je dejal, „vas prosi, da bi ga poset zvečer.“

„Dobro,“ je odgovoril Ragastens.

Ragastens je odšel iz palače še razburjenjši, nego je bil prišel.

„Kaj se godi? Ta negotovost je strašna,“ je premišljal sam pri sebi. „Zakaj nikjer ni videti Beatrice? Zakaj mi knez sporoča, da me ne more sprejeti?“

Ubijaje se tisoč in tisočkratov s istimi nerazrešljivimi vprašanji je Ragastens ob rastoči tesnobi srca pričakoval trenutka, ko se je imel iznova javiti pri knezu Manfredi.

Knez pa nikakor ni bil pri seji tajnega sveta, kakor mu je bil sporočil. Dopoldne je prosil grofa Alma, naj obdrži svojo hčer s kakršnimikoli pretvezami pri sebi, nato pa se je starec pripravil na sprejem Ragastensa.

Tudi on je bil preživel strašno noč, noč krutega obupa. Nato se je obup po malem pričel umikati jezi.

V posledstvu refleksa, ki ga večkrat opažamo v naravi, je on, ki je sprejel prvi udarec katastrofe z mirnostjo, stoično in divjo obenem, kasneje začutil, kako se v njegovi duši dviga srd, ki odriava vsakotero drugo čustvo, in se razvija do poslednjih mej besnosti, kjer postane človek s svojim omajanim umom in svojo raztrgano dušo nesposoben preudarka ter pade v dejanje zločina. In ravno v takem trenutku so mu naznanili Ragastensov prihod.

Starec je bliskoma zagledal samega sebe, kako z bodelom v roki preži na vstop mladega moža, in plane nadenj, da leži mahoma mrtev pred njegovimi nogami. Navdala ga je neodoljiva groza pred ubojstvom, zasnovanim od njegovih razpaljenih možganov, ne da bi se mogel pomiriti. Silna je bila žalost te ure.

(Dalje.)

ih je družil za časa pogajanj in da bo neuspeh pri pogajanjih pomnožil njihove sile.

Gučkov in Bobčev.

Predsednik slovanskega shoda Bobčev je v imenu slovanskega društva v Sofiji brzojavno pozdravil predsednika ruske dume Gučkova ob njegovi zopetnji izvolitvi. Gučkov se je zahvalil z besedami: Slovanski kongres v Sofiji je pokazal življensko silo Slovanov. Naj bi stiki med Rusi in Bolgari bili podlaga skupnosti vseh Slovanov.

Anglija in Rusija.

Angleški poslanik je podal perzijski vladi nolo glede nemirov od 22. oktobra. Ob tej priliki je perzijski minister zunanjih zadev protestiral proti ruski četi, ki se je še nahajala na perzijskih tleh. Ruski dragoman Boranovski pa je protest odklonil in ga ni hotel sprejeti. To je vzbudilo veliko prese-nečenje in nevoljo.

Angleška kriza.

Angleški poslanec Deschanel je izrekel glede situacije, ki je zdaj na Angleškem sledeče besede: Anglija stoji na pre-hodu svoje zgodovine. Ne gre se samo za konstitucionalno reformo, ampak za prevrat celega političnega poslopja. Ako pade zgornja zbornica, nastane za Anglijo novo socijalno življenje. Želeti je, da bi ta kriza ne onemogočila izpolnitve dolžnosti do angleških zaveznikov.

Zarota proti prezidentu v Mehiki.

Skrivni agenti so odkrili v Mehiki zaroto proti prezidentu in zoper vlado. Zarota je hotela uresničiti svoje plane že v par dneh. Orožje so zarotniki dobili iz ameriških združenih držav. Vse zaloge orožja so zavarovane z vojaštvom in se bodo ekspedirale nazaj čez mejo.

Dnevne vesti.

Kakor smo pisali, tako je bilo. Mi smo že naprej povedali, da bo dr. Šusteršič na nedeljskem shodu pripravil tla za bodoče ljubljanske volitve. Tisti dr. Šusteršič, ki je še pred kratkim na javnem shodu trdil, da je vsakdo lahko pristaš klerikalne stranke, četudi prav ničesar ne ve-ruje, je na nedeljskem shodu bolj fanatično zagovarjal papeža, kot kak kapucin ali je-zuit. Iz njegovega kričavega in pretiranega govora je bilo samo to očito, da gre klerikalcem v Ljubljani na gospodarskem in političnem polju proketo trdo, ker morajo 21. novembra odgovorjati na Nathanov govor, ki ga je imel že 20. septembra! Če bi se papežu res tako hudo godilo, kot je to pravil na nedeljskem shodu dr. Šusteršič bi ga v dveh mesecih že lahko vrag vzel. Takrat seveda papeža za politiko niso po-trebovali, ker se niso bližale volitve kot danes. Jasno je torej, da se bodo klerikalci posluževali za prihodnje volitve prav vseh lumpurij. V nedeljo so udrihali čez frama-zone in tudi zabavljali čez „domače Na-thane in Nathančke.“ Sedaj bo začel govo-riti hudič, klicali bodo na pomoč peklo itd. Začenjajo se uprav križarske vojske za ljubljanski občinski svet. Nam je to tudi prav, da so začeli klerikalci zopet vlačiti vero v politiko. Ali mislite, da ni mogoče, da postane Ljubljana — Ricmanje?

Zakaj bo imenovan kanonik Karlin za tržaškega škofa? Klerikalci so zopet napravili na račun slovanskega naroda kravjo kupčijo za svoje umazane namene. Na Koroškem so izdali Slovence in pri-volili v to, da je imenovan za krškega škofa Nemec Kaltner, ki ne zna niti besedice slovanski in ki se z eno tretjino svojih ovčic niti dorazumeti ne mogel. Na Kranj-skem so privolili, da postane najstrastnejši nemškutar graškega nadsodišča, dvorni svetnik Elsner, predsednik nadsodišča v

Ljubljani. Zato dobe sedaj v Trstu sloven-skega škofa, menda v osebi kanonika Kar-lina. Da je Karlin Slovenec, to je sicer po-stransko, glavno je, da je strasten klerikalec, ki bo šel v Trst le zato, da ubije ta-mošnje slovenske narodnjake in ustvari klerikalno stranko.

500 kron za „Narodni sklad“ je poslal danes bivši župan ljubljanski in dr-žavni poslanec Ivan Hribar. Brez dvoma je hotel bivši načelnik narodno - napredne stranke s tem dati tudi lep vzgled, da bi ga drugi pristaši posnemali. Hvala mu!

Kaki bi morali biti duhovniki. Eno zadnjih nedelj je imela marijanska moška kongregacija v Siegburgu takozvano mari-jansko slavnost v cerkvi. Pri tej priliki je zahteval občinski zastopnik F., prefekt do-tične kongregacije, naj člani skupno molijo neko molitev za „srečen izid predstojajočih občinskih volitev.“ Toda navzoči župnik se je proti temu odločno uprl in izjavil, da to ne spada v cerkev. Molitev se nato tudi ni vršila. — Pač bela vrana med duhovniki! Tega župnika naj bi si vzeli za vzgled zlasti naši kranjski župniki in kaplani, ki tako silno izrabljajo prižnico in spovednico v klerikalno politične agitacijske namene. Cerkve so zato tukaj, da opravljajo v njih pobožni verniki svoje verske dolžnosti in ničesar drugega. Seveda, naši klerikalci bi tega pametnega župnika zmerjali z libe-ralcem, modernistom, ali pa celo z brez-vercem.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer se igra prvič za nepar abonente velika Vojnovičeva drama „Ekinokcij“. Pri predstavi sodeluje ves orkester Slovenske Filharmonije ter dirigira gosp. kapelnik Ed. Czajaneč Davorina Jenka overture „Kosovo“ ter „Men-delsohnov „Nocturno“, g. kapelnik Reiner pa Zajčev „Intermezzo“. — V četrtke se po daljšem premoru uprizori Lehárjeva opereta „Grof Luksemburški“ (za par-abonente). — V soboto prvič Croisset & Leblancova komedija „Tat vseh tatov“ („Der Meisterdieb“).

Razmere na postaji Krmelj pri Št. Janžu. Na postaji so razmere po starem. Postajni mojster gosp. Pipan je prestavljen; odpoklican je bil brzojavno, ravno tako, kakor pred njim strojevodje in kurjači, ker so bili prišli z „Werkom“ v konflikt. Ostal pa je še ošabni Bajuk. Tisti faktorji, ki bi morali pri takih homatijah imeti ušesa za poslušanje in oblast, da naredo red, se menda z resnimi stvarmi le zabavajo. Ta brezbriznost, ali kar je že, ne rodi in ne bo rodila nič dobrega. Bajuk se je baje nekaj pripravil, da bo vsled one zanj tako malo častne notice v „Jutru“ — tožil, pa zastoj smo čakali, mož je miren kot polž v lupini; pojedel je vse lepo tiho, med tem ko bi bil se moral vendar kaj potegniti za svojo „čast“. Saj obljubljajo železniški predpisi za prejemanje honorarjev in druge nelepe lastnosti, ki smo jih pri njem razkili — odpust iz službe. Ker ni na imenovano notico nič reagiral, je zna-menje, da jo priznava in boječ se še več-jega škandala, ni upal kar nič reagirati. Tudi Janez Batagelj, titulo nadrevident, prometni kontrolor se ne zgane na pozdrave v časopisju. Značilno! Človek upravičeno dobi utis, da je protekcija pri železnici in specifično na dolejških progah naravnost sankcionirana. „Železničar“ obdoljuje vseh nezdravih razmer pri naših progah kontrolorja Janeza Batagelja in ga imenuje prav nelaskavo, sposobnejšega za piskroveza kot kontrolorja, a mož molči in si menda da kako drugače duška. Dejstvo je, da je ta gospod postajevodji Bajuku zelo naklonjen, kar si bo dobro zapomniti za poznejše čase; pravijo, da čez sedem laških let pride vse na dan.

Iz Šmarje. Šmarski „Orli“ se zopet oglašajo. Ker ne vedo kaj drugega početi, napadajo po časopisih ženske in jih

hočejo učiti olike. To je namreč njih edino delovanje, ker ne najdejo boljšega dela. Zato se bahajo po „Domoljubu“ s tem, da zabavljajo čez druge. Kaj pa, ko bi rajši čuki skrbeli za svojo oliko in izo-brazbo, Zadnjič jih je cela banda napadla nekega fanta, ker jim je povedal resnico v obraz. Obdelavali so ga prav po čukarsko-katoliško, kakor veli njihov olik. Sicer pa ljudje sami vedo, kako je s čukarjijo zato ne morejo nikomur škodovati.

Ogenj v infanterijski vojašnici. Pred-včerašnjem po polnoči je v štabni pisarni ljubljanskega 27. pešpolka nenadoma zbruh-nil ogenj. Moštvo je ogenj še o pravem času opazilo in ga takoj pogasil. Ogenj je nastal najbrže vsled tega, ker se je vžgal neki leseni zaboj, ki je stal poleg premočno zakurjene peči. Na lice mesta je došel takoj oddelek vojaških ognjegascev, katerim pa ni bilo treba stopiti v akcijo, ker je bila nesreča že poprej odstranjena.

Visoko starost. Te dni je umrl v Štepanji vasi Jakob Breclnik, v 97 letu svoje starosti. Pokojnik je stanoval skozi 75 let vedno v eni in isti hiši. Pač redke slučaj.

Trije tički pod napačno streho. Nad-stražnik Gaizer I. ljubljanskega zavoda za straženje in zaklepanje je na soboto o pol-noči v kozolcu g. Bavdeka v Vodmatu na senu zasačil tri sumljive osebe, katerih ena se je izdala za domačega hlapca, druga pa se je ponašala celo s premoženjem 180 vin. avstrijske veljave. Trojica se je morala ne-mudoma in brez odpovedi stanovanja iz vodmatskega kozolca preseliti na mestni magistrat.

Ni imel sreče. Kakor znano, je zadnje dni v Ljubljani strahovito deževalo. To priliki je hotel izrabiti neki 30 letni, čisto kmečki oblečen mož in hotel priti do lepih denarcev. V najhujšem dežu je odšel na starino in prodal neki starinarici skoro po-polnoma nov svilen dežnik za eno krono. Ko je to kronco zapil, je čez kake dobre pol ure prinesel na starino zopet en dežnik in obenem vprašal, ali bi ne hotela stari-narica kupiti od njegovega prijatelja še dobro ohranjeni kožuh. To se je pa zdelo tudi starinarici malo preveč sumljivo. Zato je poklicala stražnika, ki je pijanega pro-dajalca aretirai in odpeljal na stražnico. Možakar je imel s seboj neko delavsko knjigo, glasečo se na ime Franc Dev iz Postojne. Ker aretovanec ni hotel izpove-dati, kje je ukradel oba dežnika, so ga iz-ročili okrajnemu sodišču.

V mladosti je začel. 16 letni delavec Vinko Sandschuster iz Vöklabručka je ukradel svojemu delodajalcu 700 K in po-begnil. Pred odhodom si je v mestu še nakupil dve lepi obleki in se preskrbel s po-trebnimi živili za potovanje, potem pa vzel od svojega gospodarja nenadno slovo. Na mizi je pustil samo pismo, v katerem za-trjuje svojemu gospodarju, naj se nikar preveč ne huduje, ker je vzel s seboj pre-malo denarja.

Brez denarja. Predvčerašnjem popol-dne je prišel v neko gostilno na Ahaciljevi cesti, 24 letni delavec Maru. Ko se je dobro najedel in napil, je poklical natakario in zahteval račun. Ker pa ni imel v žepu niti vinarja, je položil na mizo okrogel kos plo-čevine, v velikosti petkronskega novca. Toda natakario se ni hotela pripraviti z nadebudnim delavcem in je čisto enostavno poklicala stražnika, ki je dobrovoljnega in hudomušnega pijančka aretirai in odpeljal v zapor.

Ubegli kaznenec prisilne delavnice vjet. 28 letnega Fran Tomšiča iz Šmarja pri Litiji, ki je one 18. t. m. ubežal iz ljubljanske prisilne delavnice, so zasačili orož-niki v Grgarjih pri Gorici pri beračenju in ga aretirali. Aretovanec je izjavil, da se piše Primožič, konečno pa se je skesal in povedal svoje pravo ime. Izročili so ga okrajnemu sodišču v Gorici.

V predsobi.

„Dober večer, gospod! Telegram je tukaj.“

„Telegram. Že zopet telegram. Od kod pa?“

„Iz Ljubljane.“

„Iz Ljubljane?“ Hm.

„Kje pa je to?“

„V Avstriji.“

„V Avstriji. To bo gotovo proti za-prisegi profesorjev ali kak Wahrmund.“

„Ne, gospod, to je na jugu.“

„Na jugu? Na italijanskih tleh.“

„Ne blizu Bosne in Hercegovine.“

„Aha, tam je naš prijatelj Stadler, ne bo nič hudega. Prosim Vas, prinesite konver-zacijski leksikon.“

„Aha, Ljubljana, 30 tisoč prebivalcev, glavno mesto Kranjske, prebivalci Slovenci. To bo protest proti imenovanju Kaltnerja. Koliko pa je teh —. Ojej, en milijon. Nič strahu.“

Kardinal prečita telegram. „Prosim Vas, kaj me budite ob tej pozni uri? Saj je to samo udanostna brzojavka. O Slo-vencih ni tam niti besede. Cemu ste me vznemirili? Jaz sem mislil, da je zopet kak protest. Ti blaženi ljubljanci. Pošljite jim zahvalo telegrafično.“

Recite, da nas veseli, da ne poznajo narodnosti in da se ne razburjajo zaradi onega škofa na Koroškem in da se ne po-tegujejo za svoje narodne pravice. Da pa nas zelo veseli, da se potegujejo za nas in da so nam udani.“

Recite, da smo bili vsem vedno na-klonjeni in da jim ostanemo na veke.

Recite, da njih udanost nas veseli in da ne pozabimo nemške udanosti.

„Gospod, to niso Nemci.“

„Kje je to zapisano? Nikjer! Ko bi bili to Slovenci bi protestirali poznam av-strijske narode.“

Kardinal si je prižgal cigareto.

„Imate še kaj?“

„Drugega nič.“

„Tako, prosim vas, drugič me ne vznemirjajte za tako malenkost, posebno ne, če je iz Ljubljane, od tam ne pride drugega, nego udanostne brzojavke. Lahko noč!“

Bav-bav.

Lepa hišna.

V službi.

Soproga nekega silno bogatega trgovca v Newyorku je imela krasno, mlado hišno, s katero je bila nenavadno zadovoljna. In to po vsej pravici! Hišna ni bila samo pridna, ampak tudi zelo poštena in nena-vadno sramežljiva. Vsakokrat, kadar je pri-šel k njej gospod in hotel z njo malo po-kramljati, ga je odločno zavrnila. Njena lica so zarudela, oči pa je sramežljivo pobesila. Hišna je stanovala v sobi, ki se nahajala čisto zraven domače gospe. Gospa je izdala ukaz, da ne sme priti nobena druga služ-kinja v njeno sobo, kakor samo imenovana lepa hišna.

Potovanje v Evropo.

Nekega dne se gospod in gospa od-ločita, da odideta na potovanje v Evropo. Vzela sta seboj tudi pridno hišno. Pred od-hodom jo je gospod še presenetil z nena-vadno vestjo, da jo bo v slučaju, ako bo-tudi na potovanju tako poštena in pridna, po povratku doma pričakovalo darilo, ki jo bo zelo razočaralo. Hišna se je priklonila gospodu in poljubila gospej roko. Vsi trije so nato odpotovali preko morja v Evropo, kjer so posetili vsa večja mesta, kakor Lon-don, Bruselj, Berlin, Dunaj, Rim, Neapelj in odšli konečno v Pariz, kjer so hoteli uži-vati vse sladkosti življenja. Pohajali so gle-dališče, koncerte, veselice itd.

Na plesu.

Bila je ravno nedelja. V vseh večjih pariških hotelih so se vršile plesne pri-re-

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

Dodatno k svojemu nedeljskemu po-ročilu še nekaj opazk o gg. solistih in o re-žiji! — Jele, to herojsko žensko, ki živi in umrje za sina Ivana, je povzdignila ga Danilo va do zelo imponujoče višine. Glo-boka tragika vsega Jelinega bitja je našla v g. Danilovi karakterističnih izrazov dovolj. Kot neprekosljiv vzor se je pokazala oso-bito v tretjem dejanju, kjer je njena umet-niška sila kulminovala v sceni z Ivon in v krasnem monologu koncem akta. Visoko dramatične akcente je efektno uporabljala v četrtem dejanju, kjer je bila njena kre-acija v resnici impozantna. Izborna v mo-mentih najrazličnejših afektov, je bila ne-koliko manj dobra v naravnem govoru, kjer je nehote zašla v nekakšen deklamatorsk ton; ker leži patos deloma že v naravi uloge same, zato je omenjeni nedostatek pač tako minimalen, da ga omenjamo edino samo zato, ker vemo, da hoče in more gospa Danilova nuditi le najdovršenejše kreacije in stoji naravnost idealni Jeli edino ta mali nedostatek na potu.

G. Nučič je krasno uspel v tretjem dejanju, v prvem je bil pa nekako, rekli bi — prefin in zaradi tega ne tak, da bi ga mogli spraviti v soglasje z Ivom, kakršnega smo si predstavljali, ko smo bili prečitali delo. Ramo še za par nijans elegantnejši v igri in seveda mnogo elegantnejši v toilet, pa bi lahko nastopil v vsaki salonski igri. G. Danilo je na zunaj napravil najboljši utis; maski vsa čast! Ulogo je pa naštudi-raj preseg površno in vsled tega tudi ni napravil mnogo iz sicer nad vse hvaležne partije. Slabosti spomina so se posebno občutno kazale v drugem dejanju, kjer bi bil drugače g. Danilo pri svojem talentu in svoji rutini imel brez dvoma kolosalen uspeh. Do večerne reprize se tolažimo z upanjem, da nas g. Danilo prijetno prese-neti z dobro memorirano ulogo.

G. Skrbinšek je bil pravi tip iz trga kamena izklesanega kapitana; brezsrčen pohlepen špekulant je stal v vseh svojih karakterističnih lastnostih dobro pogojen pred nami. Gdč. Wintrovi vse priznanje za njeno v strogo umetniških mejah se gi-bajočo Anico; g. Verovšek je bil prav dober jugoslovanski „guslar“, tipičen v kretnjah in besedi; pohvalo, katero zasluži, mu prav radi izrekamo. Ga Iličičeva, ga

Bukškova in gg. Bohuslav in Molek so bili čisto na mestu, gdč. Rakarjeva naj bi pa opustila v taki meri zares ne-umestno uporabo patosa.

Komparzerija je stala na odru nema, brezčutna, brez smisla za tek dejanja, prave-cate kamenite sohe! Ensembli pri nas sploh nikdar ne pridejo do potrebne veljave; kaj je temu vzrok? Dvoje: ali nezanimanje za stvar od strani komparzov, v katerem slu-čaju naj bi merodajni gospodje poskrbeli za to, da jim vzbude zanimanje s tem, da jih informuje o vsem dejanju in jim po-jasnijo pomen in vzrok njihovih nastopa; drugi, in po našem mnenju pravi vzrok pa je pomanjkanje inteligence pri štiripetinski večini vseh stativov; v tem slučaju seveda priporočamo ravnateljstvu v interesu uspeha posameznih predstav in še bolj v interesu ugleda pri gledališču zaposlenih oseb, da v izdatni meri uporabi svojo pravico, nezmožne člane — odpustiti. Pri neznatnem povišanju gaž prav nič ne dvomimo, da bi se ne moglo dobiti zadostnega števila sposobnih močij.

Medigra med drugim in tretjim de-janjem naj bi se tudi po našem mnenju rajše opustila, ker vsled pomanjkanja potrebnih aparatov ne pride do veljave.

Dobro vemo, da je režija storila vse, kar je bilo pri naših razmerah storiti mogoče in z upoštevanjem reka: ultra posse nemo te-netur ne delamo za delen neuspeh sobotne premijere odgovornega g. režiserja.

V nedeljo popoldne je bila uprizor-jena Hennequinova burka „Sladkosti rodbinskega življenja“; ker se nam je onemogočilo poslušati predstavo, seveda ne moremo oddati nikakega mnenja; zvečer so pa „Zakonske metode“ od Henne-quina in Vébera napolnile gledališče. Nav-dušenje med publiko je uplivalo na preti-rano agilnost in prononsirano temperamentno igro posameznih gospodov s tako silo, da so prevažali rekvizite in so se sumljivo zi-bale kulise; nesreče ni bilo nobene.

P. S. Naša nedeljska ocena Vojno-vičevega „Ekinokcija“ je vzbudila dosti zanimanja v umetniških krogih. Da jo je „Slovenci Narod“ celo ponatisnil, nas navdaja s nekakim ponosom in jem-ljemo to z primernim zadoščenjem na znanje.

—a—

Kupujte „JUTRO“!

ditve; zato je tudi imenovani trgovec odšel zvečer na neki zabavni večer. A čudo! Na svoje velikansko začudenje zapazi v plesni dvorani mladega, krasnega gospoda, ki je bil popolnoma podoben njegovi hišni. A mladi gospod se ni zmenil za ljubeznive poglede in smehljaje bogatega trgovca, ampak je veselo in brezskrbno plesal naprej.

Razkrinkana lepa hišna.

Trgovec je prihajal v vedno večjo zadrego in ni vedel kaj naj stori. Konečno se odjunači, stopi k mlademu gospodu ter se prične z njim razgovarjati. A naenkrat mu šine v glavo strašna misel: „Kaj pa, če ta krasni mladenič, njegova poštena hišna v maski“. To je bil mladi gospod, ki je preoblečen v deklico kot ljubljeneec trgovčeve soproge, stopil k njej v službo.

Ločitev in poroka.

Ko je prišel bogati trgovec domov in povedal svoji soprogi nenavadno razočaranje in razkritje, ni ista hotela o maskiranju svoje hišne ničesar vedeti. Konečno se je pa vendar udala in priznala, da je mladi gospod njen ljubljeneec, za katerega je pripravljena žrtvovati vse, tudi svoje življenje. Posledica nenadne razkritja je bila ločitev zakona med trgovcem in njegovo soprogo, ki se je nato takoj poročila s svojo mlado, lepo in „pošteno hišno“.

Razne vesti.

* Število Židov. V zadnji številki „Univers israélite“ se nahaja natančen pregled Židov celega sveta. Kakor navaja list, se nahaja na vsem svetu 11.894.793 Židov. Od teh jih stanuje v Evropi 8.942.266, v Ameriki 1.894.409, 522.635 v Aziji, v Afriki 341.867 in 17.106 v Oceaniji. Največ Židov ima Newyork in sicer 1.062.000.

* Pred 12 leti odpeljana deklica zopet najdena. Pittsburskemu notarju Fairmanu, ki je pred 12 leti stanoval v Brooklynu v Ameriki, je nekega večera nenadoma zginila hčerka. Fairman se je trudil takrat na vse načine, da bi našel hčerko. Bil je zapeljivcu že na sledi, ko je isto zopet zgubil in se ves obupan vrnil domov. Čez nekaj časa je dobil Fairman pismo v katerem je neki neznanec zahteval od njega več tisoč dolarjev za izročitev hčerke. Ker pa Fairman nikakor ni mogel dobiti tolike vsote, je bila njegova hčerka zgubljena. Šele sedaj, po 12 letih se je hčerki, ki je med tem že dorasla, posrečilo najti svojega očeta. Deklica je namreč po mnogih blodnjah in čudnih dogodiljih dospela v Connecticut v Ameriki, kjer deluje kot bolniška strežkinja. Fairman se je takoj, ko je zvedel za njeno bivališče, napotil k njej in jo odpeljal v svoje novo domovje.

* Vojaška učiteljica. Boriteljice za žensko enakopravnost so dosegle zopet nov uspeh: V francosko vojno ministrstvo je stopila v službo prva ženska in odprla svojim tovarišicam zelo težko pristopno mesto. General Dalstein je, kakor poročajo pariški listi imenoval gospo Lagardelle za „Institutrice militaire“ — vojaško učiteljico. Gospa Lagardelle slovi zlasti kot pedagoginja po vsem Francoskem in je spisala knjigo o metodah poduka za starejše učence. Knjiga je vzbudila občo pozornost. Lagardelle bo imela sedaj nalogo, podučevati rekrute, ki niso zmožni pisanja in branja. Vsekakor bo ta poduk precej čudno zgedel, gotovo pa se bodo rekruti pred svojo učiteljico manj sramovali kakor pred kakim vojaškim učiteljem.

Najnovejša

teletonska in brzojavna poročila.

Poslanik Simić vpokojen.

Belgrad 21. novembra. Srbski ministrski svet je v svoji sobotni seji sklenil, da se takoj izvrši vpokojitev srbskega poslanika na dunajskem dvoru, Simića. Vzrok te nenadne vpokojitve poslanika Simića je neki privatni razgovor v katerem je Simić srbskega ministra za zunanje zadeve dr. Milanovića desavuiral, ker se je izrazil, da je bil Aehrenthal opravičen podati o veleizdajalski aferi pred delegacijami tako izjavo, kakor jo je dal. Njegov naslednik bo najbrže dr. Milovanović, kar pomeni naravnost sarkastično potezo srbske vlade. Kot jako resen kandidat pride v poštev tudi bivši sekcijski šef v srbskem zunanjem ministrstvu dr. Špalajković, ki je sedaj dodeljen srbskemu poslanstvu v Petrogradu. Ako odide dr. Milovanović na Dunaj kot poslanik, bo njegovim namestnikom imenovan najbrže sedanji ministrski predsednik, dr. Nikola Pašić.

Odpoklicanje grofa Forgacha — vprašanje časa.

Belgrad, 21. novembra. Tako političen kakor družaben položaj avstrijskega poslanika v Belgradu, grofa Forgacha, je naravnost obupen. Vsi Srbi se ga izogibljajo in tudi drugi evropski poslaniki ga bojkotirajo.

Dunaj, 21. novembra. Na Dunaju so že izprevideli, da je Forgach v Belgradu nemogoč. Vlada že premišlja, pod kako krinko bi ga odpoklicala, da se ne bi spoznala kapitulacija pred Masarykom. Odpoklicanje grofa Forgacha iz Belgrada je samo še vprašanje časa.

Atentat na Brianda.

Pariz, 21. novembra. Ko se je večeraj francoski ministrski predsednik, Briand vračal od slavnostnega odkritja spomenika Ferryju, je nekdo skočil k njemu in ga hotel napasti, kar so pa navzoči Briandovi spremljevalci preprečili. Napadalec je mizar Lacour, tajnik neke socialistične organizacije in je izjavil, da njegov napad pomeni napad na Briandov režim.

Kultura dunajskih krščanskih-socialcev. Bielohlawek in Tolstoj.

Dunaj, 21. novembra. Kako visoko kulturno stoji nemški krščanski socialci na Dunaju, pričajo vrstice, katere stoji v organu znanega kričača Bielohlaweka, „Volks-presse“. To skrpucalo je Tolstemu v spomin prineslo sledeče besede: „Umrli je toraj stara kokoš, grof Tolstoj. Postal je star 82 let in bil impotent v jedi in pijači. Besedam našega zastopnika (Bielohlaweka), ki je v zbornici imenoval grofa Tolstega „Ein alter Tepp“ (star tepec) imamo pristaviti še to, da je s Tolstim umrl eden največjih šarlatanov, kar jih je kedaj poznal svet. (Heil, taki nemški kulturi. Op. ured.)

Smrt grofa Tolstega.

Petrograd, 21. novembra. Truplo umrlega grofa Tolstega pride jutri zjutraj v Jasnajo Poljano, kjer ga bodo pokopali vsled njegove lastne želje na griču za gradom, kjer se je v mladosti vedno igral in sicer brez vsakih cerkvenih obredov. Njegovi sinovi so sporočili sv. sinodi, da je Tolstoj umrl nespokorjen in še na smrtni postelji odklonil cerkven pogreb. Dalje so sporočili ministrskemu predsedniku Stolypinu, da je Tolstoj izjavil, da se nikakor noče spraviti z rusko cerkvijo. Ostal je do konca zvest svojim načelom. Iz vseh krajev širne Rusije prihaja občinstvo, ki hoče izkazati zadnjo čast umrlemu pisatelju. Gledališča bodo na dan pogreba po vsej Rusiji zaprta. Vsa kulturna in znanstvena društva prirede slavnostne žalobne seje. Grof Tolstoj je zapustil del svojega premoženja družini, del sekci „Duhoborcev“. Njegova dela pa morajo ostati po njegovi želji last celega ruskega naroda.

Kraljevič Gjorgje stopi v francosko armado.

Belgrad, 21. novembra. Srbski vladi je francoska naznanila, da dovoli vstop srbskega kraljeviča Gjorgja v francosko armado. Kraljevič ostane v francoski armadi tri leta.

Razdelitev interesnih sfer na Balkanu med Avstrijo in Italijo.

Pariz, 11. novembra. „Matin“ poroča sledečo senzacionalno vest: Na zadnjem sestanku med ministrom San Giulianom in grofom Aehrenthalom se je vprašanje glede delitve interesnih sfer na Balkanu med Avstrijo in Italijo, rešilo sledeče: interesna sfera proti Črnigori in Albaniji se pripusti Italiji, ta pa pripusti Avstriji prosto pot do Soluna.

Tragična smrt češkega umetnika, profesorja Knüpferta.

Trst, 21. novembra. Ko je bil parnik „William“, ki vozi od Reke do Ankone, ravno v najhujšem viharju na odprtem morju, je skočil v morje znani češki slikar, profesor na slikarski akademiji v Pragi, Knüpfert, in zginil v valovih. Pustil je pismo, v katerem zatrjuje, da ga zapuščajo umetniške moči, vsled česar noče doživeti svojega popolnega padca.

Lastnik in glavni urednik: Milan Plut.
Odgovorni urednik: Pavel Jeločnik.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Popolnoma ohranjen Puehov motor 3 1/2 PH. se ceno proda ali zamenja za lažjega. Kje pove inseratni biro „Jutra“. 394/10-7

Izgubil se je rujav tigrast pes. Odda naj se proti nagradi v trgovini „Bazar“ Stari trg. 404/1-1

Dobro izurjen čevljarški pomočnik išče stalno službo, eventualno tudi na deželi. Ponudbe poštno ležeje Moste pod A. B. 403/1-1

Ženitna ponudba.

Inteligentna gospodična se želi v svrhu ženitve seznaniti z mladim, izobraženim gospodom potom korespondence pod šifro: „Planinska roža“ na inseratni biro „Jutra“.

Obrtniški koledar

za leto 1911., izdal Jos. Hauptman, oficijal trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Koledar ima za obrtnike mnogo poučne vsebine. Cena 60 vin., po pošti 70 vin. Dobi se v vseh knjigarnah in pri izdajatelju.

„Narodna kavarina“

Fran Krapeš.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarški mojster

V LJUBLJANI, Sodnijska ulica št. 3

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj in franko, ako nam v namen razpošiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolj situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
Leopold Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-velosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6.—
1 „ „ trojno „ . . . „ 8.—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2.—
1 „ „ . . . „ 4.—
1 „ „ . . . „ 6.—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Sode iz belega hrastovega lesa, trepžni, močni

Sode od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trepžne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Mar. Terezije c.

Cene nizke in solidne točna postrežba

Slovenci, rabite samo edino

Prodaja se kos po 20 in 30 vin., najboljše vrsta za negovanje polti kos 70 vin.

Na debelo v Ljubljani pri trvdkah: Agro-Merkur; Fr. Igljič; Ivan Jelačin; Ant. Krisper; T. Mencinger; J. Perdan; A. Šarabon; Anton Škof. — Na drobno v Ljubljani pri trvdkah: Iv. Bonač, Selenburgova ulica; Fr. Češnovar, Dolenjska cesta; Emil Dobrič, Prešernova ulica; Kati Držaj, Flori-janska ulica; J. Krivic, Dunajska cesta; Jak. Oblak, Pred škofijo; Matej Orehek, Kolo-dvorska ulica; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Fr. Sarck, Marije Terezije cesta; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marijin trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; Jos. Šporn, Sv. Petra cesta; J. Tavčar, Stari trg 30; F. Terdina, Stari trg. V Gorici: Toroš, Drobnič in dr.; Ivančič & Kurinčič; Jos. Kutin in Alb. Tušar. V Kamniku: Ant. Slatnar. V Kranju: Z. Krajnc; Jos. Likozar; J. & A. Majdič; Pet. Majdič; J. Ev. Potrebin. V Litiji: F. Lajovic in sin. V Spodnji Šiški: Mar. Podvornik. V Postojni: Ant. Bolé; Jer. Kogej; G. Pikel. V Radovljici: O. Homan. V Tolmini: A. J. Vrtovec; Henr. vit. pl. Ziernfeld. V Trbovljah: Iv. Kramar. V Zagorju ob Savi: Rud. Ahčan.

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša ura
sedanjosti:
zlata, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Svici. !!

? I ?
I K O
? O ?

Tovarniška var-
stvena znamka: ? I ?
I K O
? O ?

„IKO“

Vi prihranite denar!

Automatični namizni pri- žigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zava- rovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavaterji in kavarnarji izjemne cene.

Otroški klobuki.

Modni salon

A. Vivod-Mozetič

za damske klobuke.

Cenjene dame vljudno vabim na ogled v popolnoma novo opremljeno trgovino.

Ker sem prodajo vsakega drugega blaga opustila, mi bo sedaj mogoče cenjenemu občinstvu v vsakem oziru radi damskih klobukov skrbno postreči, ter se najtopleje priporočam z odličnim spoštovanjem

A. Vivod-Mozetič
v Ljubljani, Stari trg.

Žalni klobuki.

Pošilja se tudi na izbiro. Popravila se sprejemajo.

Cvetlični salon ANTON BAJEC

Ljubljana
Pod trančo štev. 2
poleg čevljarskega mostu
izdeluje šopke, vence in
trakove. Velika zaloga na-
grobnihi vencev. Zunanja
naročila se izvrše točno.
Cene zmerne.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke
Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje
in poniklanje ter izposojevanje koles.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta štev. 9.
- - - Centki na željo brezplačno. - - -

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26-2

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Klobuki, cilindri,

čepice, kravate, perilo, samo za-
dnje novosti, v modni in športni
trgovini za gospode

P. MAGDIČ, Ljubljana, nasproti 2
glavne pošte.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame,
specijalitete zavratnic in nogavic; steznik
„Directoire“ P. D.

Izdelovanje igrač

ERNEST HOFFARTH jun., Dunaj VIII.,

Pfeilgasse 34.

Vojaške oprave za otroke:

Infanterijska garnitura		K 4.-
Huzarska „	obstoječa iz čake, prsnega	„ 5.-
Planin. lovcev „	oklepa, sablje, patronske	„ 5.-
Dragonska „	taške, puške v najfinejši	„ 5.-
Ulanska „	izdeljavi	„ 5.-
Telesne straže „		„ 6.-

Prekupovalci specijalni cenik.

Razpošiljatev po povzetju.

Zaradi ogromne zaloge

priporoča

pod lastno ceno

zalogo storjenih oblek in konfekcijo za dame

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za solo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stoglo)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 44.

Prireja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kri-
stalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča kakor: kovinaste
in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška glavnica:
K 5,000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.